

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «КАІ ТЕХ»
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

Тіна ГРИШКО

2026

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
з дисципліни «Історія України»
для здобуття освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр
для вступників на базі
повної загальної середньої освіти, кваліфікованого робітника,
НРК 5, НРК 6, НРК 7

Схвалено цикловою комісією суспільно-юридичних дисциплін
Протокол № 11 від 29.05.2026 р.

Голова комісії Валентина ПИСАРЧУК

Київ 2026

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Пояснювальна записка.
2. Програма співбесіди з історії України.
3. Список рекомендованої літератури.
4. Критерії оцінювання навчальних досягнень з історії України.
5. Зразок завдань для вступної співбесіди.

1. Пояснювальна записка

Програму вступного випробування у вигляді співбесіди з історії України розроблено відповідно до чинної програми з історії України для 5 – 11 класів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання з урахуванням Програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з історії України, здобутих на основі повної загальної середньої освіти (затвердженої наказом МОН України від 26.06.2018 № 696).

Співбесіда проводиться для перевірки знань, умінь, навичок вступника з історії України достатніх для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра з відповідної спеціальності, за якою вступник має право проходити конкурсний відбір відповідно до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році у Фаховому коледжі «КАІ ТЕХ» Національного університету «Київський авіаційний інститут»

Мета індивідуальної усної співбесіди з предмету «Історія України» для абітурієнтів на основі базової середньої освіти - оцінити рівень знань з історії України для конкурсного відбору на навчання у Фаховому коледжі «КАІ ТЕХ» Національного університету «Київський авіаційний інститут»

На співбесіді з історії України вступник повинен показати:

- уміння орієнтуватися в історичному часі, встановлювати близькі та далекі причинно-наслідкові зв'язки, розглядати суспільні явища в конкретно-історичних умовах;

- уміння орієнтуватись в історичному просторі та знаходити взаємозалежності в розвитку суспільства, культури, навколишнього середовища;

- уміння працювати з історичними джерелами, інтерпретувати їх зміст, визначати об'єктивне висвітлення подій, явищ, процесів на основі джерельної бази, а також критично аналізувати розбіжності в позиціях авторів джерел;

- уміння визначати і застосовувати теоретичні поняття і терміни для аналізу й пояснення історичних подій, явищ, процесів, ставити питання та відповідати на них, зіставляти різні інтерпретації щодо трактування тих чи інших історичних процесів, явищ;

- уміння надавати власну оцінку історичним подіям та діячам того чи іншого періоду розвитку суспільства відповідно до цінностей та світогляду певного часу, осмислювати зв'язки між подіями минулого і сучасністю.

Програма складається:

з переліку основних понять і фактів з історії України, які повинні знати вступники;

з комплексних різнотипних завдань і дає змогу виявити як теоретичні знання з історії України, так і практичні уміння вступника щодо оволодіння знаннями з даної навчальної дисципліни.

Вступник повинен знати:

- значення понять, термінів кожного періоду;
- дати періодів;
- історико-культурні пам'ятки;
- дати подій;
- визначати основні риси історичного розвитку та персоналії;

Вступник має вміти:

- визначати правильність застосування в історичному контексті подій і термінів;
- пояснювати сутність історії України як науки;
- розпізнавати на карткосхемі територіальні межі України;
- характеризувати різновидові джерела з історії України;
- визначати основні загальноусталені періоди історії України;
- встановлювати співвідношення між періодами та їх віддаленість від сьогодення;
- визначати правильність застосування в історичному контексті вказаних понять і термінів;
- визначати основні риси археологічних періодів;
- встановлювати і групувати вказані дати відповідно до подій, явищ, процесів, співвідносити дати та історичні факти з періодами, факти, події- з явищами, процесами, визначати послідовність історичних подій;
- сприймати та інтерпретувати різновидові історичні джерела, що стосуються теми;
- візуально розпізнавати та характеризувати вказані історико-культурні пам'ятки;
- порівнювати особливості перебування українських земель в складі сусідніх держав;
- характеризувати державотворчі процеси, зміни в політичному, соціально-економічному, національному, культурному житті, здобутки України на шляху інтеграції у європейський, світовий простір;

- визначати основні тенденції суспільного розвитку України за часів незалежності;
- пояснювати передумови, ознаки та наслідки агресії Росії проти України

2. ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Розділи, що виносяться на вступне випробування (співбесіду) з дисципліни «Історія України»

ТЕМА	ЗМІСТ
ТЕМА 1. ВСТУП ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНИ	Історія України як наука. Періодизація історії України. Джерела з історії України: речові, усні, писемні, візуальні.
ТЕМА 2. СТАРОДАВНЯ УКРАЇНИ	ІСТОРІЯ Поява та розселення людей на території України. Поширення землеробства і скотарства на землях України. Ремесла. Трипільська культура. Заснування античних міст-колоній у Північному Причорномор'ї та в Криму. Велике переселення народів. Перші писемні згадки про давніх слов'ян.
ТЕМА 3. РУСЬ-УКРАЇНА (КИЇВСЬКА ДЕРЖАВА)	ІСТОРІЯ Розселення східнослов'янських племінних союзів. Назва «Русь». Руська земля. Утворення Русі-України (Київської держави). Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність перших київських князів. Державотворення кінця X- середини XI ст. Запровадження християнства як державної релігії. «Руська правда». Роздробленість Русі-України(Київської держави). Суспільно-політичне та господарське життя. Культура і духовність.
ТЕМА 4. КОРОЛІВСТВО РУСЬКЕ (ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКА ДЕРЖАВА). МОНГОЛЬСЬКА НАВАЛА	РУСЬКЕ Об'єднання Галицького та Волинського князівств. Розбудова Галицько-Волинської держави (королівства Руського) в 1238-1264рр. Монгольська навала на південно-західні землі Русі. Королівство Руське (Галицько-Волинська держава) за нащадків Данила Романовича. Суспільно-політичне та господарське життя. Культура й духовність.
ТЕМА 5. РУСЬКІ КНЯЗІВСТВА У СКЛАДІ ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XIV- ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XVI СТ. КРИМСЬКЕ ХАНСТВО.	УДІЛЬНІ Змагання Польщі та Литви за Галицько-Волинську спадщину. Вхідження українських земель до складу сусідніх держав Кривська унія. Остаточна ліквідація Київського та Волинського удільних князівств. Утворення кримського ханства. Виникнення козацтва. Соціально-економічне життя. Культура і духовність.
ТЕМА 6. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ РЕЧІ ПОСПОЛИТОЇ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XVI СТ.	Люблінська унія та її вплив на українські землі. Виникнення Запорозької Січі. Повстання 1590-х років. Утворення УГКЦ. Культура і духовність.

ТЕМА 7. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ РЕЧІ ПОСПОЛИТОЇ В ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XVII СТ.	Зміни в соціально-економічному житті. Морські походи козаків. Козацькі повстання 1620-1630 рр. Культура. Духовність.
ТЕМА 8. НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНА ВІЙНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ СЕРЕДИНИ XVII СТ.	Національно-визвольна війна українського народу. Зміни в суспільно-політичному житті. Утворення української козацької держави-Війська Запорозького. Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність уряду Богдана Хмельницького.
ТЕМА 9. КОЗАЦЬКА УКРАЇНА НАПРИКІНЦІ 50-80-х РР. XVII СТ.	Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність гетьманів козацької України 50-80-х рр. XVII ст. Запорозька Січ у складі Гетьманщини.
ТЕМА 10. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ НАПРИКІНЦІ XVII - В ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XVIII СТ.	Гетьманщина в 1687-1709рр. Внутрішньополітична діяльність гетьманів козацької України 20-30-х рр. XVIII ст. Обмеження автономії Гетьманщини. Діяльність першої Малоросійської колегії, «Правління Гетьманського уряду» 1734-1750 рр. Культура. Києво-Могилянська академія. Духовність.
ТЕМА 11. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XVIII СТ.	Внутрішня політика останнього очільника Гетьманщини. Діяльність другої Малоросійської колегії. Скасування козацького устрою на Слобожанщині. Ліквідація Запорозької Січі. Ліквідація автономії Гетьманщини. Опришківський та гайдамацький рухи. Культура і духовність.
ТЕМА 12. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ НАПРИКІНЦІ XVIII - В ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XIX СТ.	Адміністративно-територіальний поділ українських земель у складі Російської імперії. Українське національне відродження: початок, періоди та особливості. Кирило-Мефодіївське братство.
ТЕМА 13. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ АВСТРІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ НАПРИКІНЦІ XVIII - В ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XIX СТ. КУЛЬТУРА.	Адміністративно-територіальний поділ західноукраїнських земель. Початок національного відродження. Діяльність «Руської Трійці». Альманах «Русалка Дністровая». Західноєвропейські землі в європейській революції 1848-1849 рр. Діяльність Головної Руської Ради 1841-1851 рр. Освіта, наука, література, образотворче мистецтво, архітектура. «Історія русів».
ТЕМА 14. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XIX СТ.	Події Кримської війни 1853-1856 рр. на українських землях та поразка Російської імперії. Реформи 1860-1870 рр. І процеси модернізації в Україні. Політика російського царизму щодо України. Розвиток громадського руху. Журнали «Основа», «Громада», «Київська старина». Братство тарасівців. Національне відродження кримсько-татарського народу.
ТЕМА 15. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ АВСТРО-УГОРСЬКОЇ ІМПЕРІЇ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XIX СТ. КУЛЬТУРА.	Політика австрійського уряду щодо західноукраїнських земель. Діяльність культурноосвітнього товариства «Просвіта». Українські видання «Правда», «Діло», «Записки наукового товариства імені Шевченка». Політизація українського національного руху та утворення перших політичних партій. Піднесення української культури. Розвиток освіти, науки, літератури, музичного, образотворчого, театрального мистецтва. Релігія і церква.

ТЕМА 16. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ 1900-1914 РР.	Утворення монополістичних об'єднань в Україні. Земельна реформа Петра Столипіна та її вплив на Україну. Консолідація української нації. Створення політичних партій Наддніпрянщини. Події революції 1905-1907 рр. в Україні.
ТЕМА 17. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ АВСТРО-УГОРЩИНИ 1900-1914 РР.	Становлення промисловості та сільського господарства. Радикалізація українського політичного руху. Вплив УГКЦ на формування національної свідомості західноукраїнських земель.
ТЕМА 18. УКРАЇНА В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ.	Україна в геополітичних планах країн Антанти і центральних держав. Головна українська рада. Союз визволення України. Загальна українська рада. Воснні дії на території України у 1914-1917 рр. Українські січові стрільці. Політика Російської імперії та Австро-Угорщини на українських землях у 1914-1917 рр.
ТЕМА 19. ПОЧАТОК РЕВОЛЮЦІЇ. УКРАЇНСЬКОЇ	Революційні події в Україні в 1917 - на початку 1918 рр. Українізація армії. Універсали УЦР. Відносини УЦР з тимчасовим урядом та більшовицькою Росією. Проголошення УНР. Бій біля станції Крути. Події 1917 р. в Криму. Проголошення незалежності УНР. Окупація більшовицькою Росією України. Берестейський мирний договір. Вигнання більшовиків з території УНР. Похід Петра Болбочана на Крим. Конституція УНР.
ТЕМА 20. РОЗГОРТАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ. БОРОТЬБА ЗА ВІДНОВЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ.	Гетьманський переворот. Українська держава. ЗУНР. Акт Злуки УНР та ЗУНР. Українсько-польська війна 1918-1919 рр. Директорія УНР. Друга війна більшовицької Росії з УНР. Більшовицький режим в УНР. Політика воєнного комунізму. Військова інтервенція Антанти на півдні України. Денікінський режим в Україні. Перший зимовий похід. Варшавська угода між УНР та Польщею. Польсько-радянська війна на території України. Другий зимовий похід армії УНР. Культура та духовність.
ТЕМА 21. ВСТАНОВЛЕННЯ КОМУНІСТИЧНОГО ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ В УКРАЇНІ.	Масовий голод у південних губерніях УСРР. Неп в УСРР. Вхідження УСРР до складу СРСР. Утворення Кримської АСРР. Молдавська АСРР. Суспільно-політичне життя. Ліквідація багатопартійності. Політика коренізації/українізації в УСРР. Згортання непу і перехід до директивної економіки. Індустріалізація. Культура. Духовне життя.
ТЕМА 22. УТВЕРДЖЕННЯ БІЛЬШОВИЦЬКОГО ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ В УКРАЇНІ.	Форсована індустріалізація. Насильницька колективізація. Примусові хлібозаготівлі. Опір селянства. Голодомор 1932-1933 рр.- геноцид Українського народу. Політичні процеси 1920-х- 1930-х рр. Згортання українізації. Ідеологізація суспільного життя в Україні. Розстріляне відродження.
ТЕМА 23. ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У МІЖНАРОДНИЙ ПЕРІОД.	Правовий статус українських земель у складі Польщі. Національна політика та міжнаціональні відносини. Українська військова організація та ОУН. Українські землі у складі Румунії, Чехословаччини. Правовий статус Закарпаття. Карпатська Україна. Карпатська Січ. Культура та духовність. Політичне та культурне життя.

<p>ТЕМА 24. УКРАЇНА В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ,</p>	<p>Українське питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Радянсько-німецькі договори 1939р. Початок Другої світової війни. Радянізація. Масові політичні репресії 1939-1940-х рр. Початок німецько-радянської війни. Бойові дії в 1941-1942 рр. Окупація України військами Німеччини та її союзниками. «Новий порядок». Масове знищення населення. Голокост. Український визвольний рух. Проголошення Акту відновлення Української Держави. Українська Повстанська Армія. Радянський партизанський рух. Бойові дії 1942- 1943 рр. Вигнання німецьких військ з території України. Завершення бойових дій на території України. Внесок українського народу в перемогу над нацизмом. Ціна війни.</p>
<p>ТЕМА 25. УКРАЇНА В ПЕРШІ ПОВОЄННІ РОКИ.</p>	<p>Україна- співзасновниця ООН. Посилення радянізації та репресії у західних областях УРСР. Український визвольний рух 1944-1950-х рр. Масові депортації (1944-1946 рр.). Операція «Вісла» і «Захід». Масовий голод 1946-1947 рр. Ідеологічні кампанії. «Чистки» творчої інтелігенції .Культура і духовність.</p>
<p>ТЕМА 26. УКРАЇНА В УМОВАХ ДЕСТАЛІНІЗАЦІЇ.</p>	<p>XX з'їзд КПРС. Десталінізація, лібералізація суспільного життя. Зміни адміністративно- територіального устрою: входження Кримської області до складу УРСР. «Шістдесятництво». Культура і духовність.</p>
<p>ТЕМА 27. УКРАЇНА В ПЕРІОД ЗАГОСТРЕННЯ КРИЗИ РАДЯНСЬКОЇ СИСТЕМИ.</p>	<p>Конституція УРСР 1978 р. Економічна ситуацію в УРСР. Особливості дисидентського руху, течії, форми і методи боротьби. Кримсько-татарський національного рух. Культура і духовне життя.</p>
<p>ТЕМА 28. ВІДНОВЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ.</p>	<p>Початок перебудови в УРСР. Економічний розвиток УРСР. Вибори до Верховної Ради УРСР і місцевих рад 1990 р. Декларація про державний суверенітет України. Революції на Граніті. Створення АРК. Особливості державного перевороту в СРСР у серпні 1991 р. Акт проголошення незалежності України. Референдум і вибори президента України 1 грудня 1991 р. Розпад СРСР. Міжнародне визнання України.</p>
<p>ТЕМА 29. СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ ЯК НЕЗАЛЕЖНОЇ ДЕРЖАВИ.</p>	<p>Державотворчі процеси в незалежній Україні. Статус Криму. Суспільно-політичне життя. Особливості формування багатопартійності. Прийняття Конституції України. Економічне становище України в 1991-1998 рр. та в 1998-2004 рр. Особливості запровадження гривні. Початок інтеграції в європейський та світовий простір. Особливості політичної розбудови українського суспільства. Події 2000-х рр. Помаранчева революція. Становище України в системі міжнародних відносин. Культурні та духовні процеси періоду становлення незалежності.</p>

ТЕМА 30. ТВОРЕННЯ НОВОЇ УКРАЇНИ.	Суспільно-політичне життя України в 2005-2013 рр. Авторитарний режим В. Януковича. Революція Гідності. Небесна Сотня. Анексія Росією Криму. Агресія Росії проти України. Російсько-українська війна. Добровольчі батальйони. Волонтерський рух. Реакція світової спільноти. Спроби мирного врегулювання. Соціально- економічний розвиток України до і після 2014 року. Євроінтеграційний поступ України: Угода про асоціацію між Україною та ЄС. Режим безвізового в'їзду в країни ЄС для громадян України. Розвиток культури і духовного життя.

ОСНОВНІ ІСТОРИЧНІ ВМІННЯ І НАВИЧКИ

Тема	Зміст
ТЕМА 1. ВСТУП ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНИ	Учень дає визначення поняттю історія України як наука. Виокремлює періоди історії України. Характеризує джерела з історії України: речові, усні, писемні, візуальні.
ТЕМА 2. СТАРОДАВНЯ ІСТОРІЯ УКРАЇНИ	Інтерпретує появу та розселення людей на території України. Поширення землеробства і скотарства на землях України. Ремесла. Трипільська культури. Характеризує особливості заснування античних міст-колоній у Північному Причорномор'ї та в Криму. Велике переселення народів. Перші писемні згадки про давніх слов'ян.
ТЕМА 3. РУСЬ-УКРАЇНА (КИЇВСЬКА ДЕРЖАВА)	Дає характеристику розселення східнослов'янських племінних союзів. Інтерпретує назву «Русь». Руська земля. Утворення Русі-України (Київської держави). Характеризує внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність перших київських князів. Державотворення кінця X- середини XI ст. Запровадження християнства як державної релігії. «Руська правда». Виокремлює причини роздробленості Русі-України(Київської держави). Суспільно-політичне та господарське життя. Культура і духовність.
ТЕМА 4. КОРОЛІВСТВО РУСЬКЕ (ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНЬСЬКА ДЕРЖАВА). МОНГОЛЬСЬКА НАВАЛА	Дає оцінку об'єднання Галицького та Волинського князівств. Розбудова Галицько-Волинської держави (королівства Руського) в 1238-1264рр. Королівство Руське (Галицько-Волинська держава) за нащадків Данила Романовича. Аналізує суспільно-політичне та господарське життя. Культура й духовність.
ТЕМА 5. РУСЬКІ КНЯЗІВСТВА У СКЛАДІ ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XIV-	Обґрунтовує передумови змагань Польщі та Литви за Галицько-Волинську спадщину. Виділяє причини входження українських земель до складу сусідніх держав. Кревська унія. Остаточна ліквідація Київського та Волинського удільних князівств. Утворення кримського ханства.

ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XVI СТ. КРИМСЬКЕ ХАНСТВО.	Виокремлює причини виникнення козацтва. Соціально-економічне життя. Культура і духовність.
ТЕМА 6. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ РЕЧІ ПОСПОЛИТОЇ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XVI СТ.	Аналізує люблінську унію та її вплив на українські землі. Характеризує зміни в соціальній структурі українського суспільства. Виокремлює передумови виникнення Запорозької Січі. Повстання 1590-х років. Утворення УГКЦ. Культура і духовність.
ТЕМА 7. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ РЕЧІ ПОСПОЛИТОЇ В ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XVII СТ.	Характеризує зміни в соціально-економічному житті. Морські походи козаків. Участь українського козацтва у війнах Речі посполитої проти Московського царства та Османської імперії. Козацькі повстання 1620-1630 рр. Культура. Відновлення вищої православної церковної ієрархії 1620 р. Духовність.
ТЕМА 8. НАЦІОНАЛЬНО ВИЗВОЛЬНА ВІЙНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ СЕРЕДИНИ XVII СТ.	Виділяє причини та особливості національно-визвольної війни українського народу. Зміни в суспільно-політичному житті. Утворення української козацької держави-Війська Запорозького. Характеризує внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність уряду Богдана Хмельницького.
ТЕМА 9. КОЗАЦЬКА УКРАЇНА НАПРИКІНЦІ 50-80-х РР. XVII СТ.	Порівнює внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність гетьманів козацької України 50-80-х рр. XVII ст. Занепад Правобережжя. Запорозька Січ у складі Гетьманщини. Адміністративно-територіальний устрій Слобідської України.
ТЕМА 10. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ НАПРИКІНЦІ XVII - В ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XVIII СТ.	Аналізує події Гетьманщини в 1687-1709рр. Внутрішньополітична діяльність гетьманів козацької України 20-30-х рр. XVIII ст. Обмеження автономії Гетьманщини. Діяльність першої Малоросійської колегії, «Правління Гетьманського уряду» 1734-1750 рр. Культура. Києво-Могилянська академія. Духовність.
ТЕМА 11. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XVIII СТ.	Дає оцінку внутрішній політиці останнього очільника Гетьманщини. Діяльність другої Малоросійської колегії. Скасування козацького устрою на Слобожанщині. Виокремлює причини ліквідації Запорозької Січі. Ліквідація автономії Гетьманщини. Опришківський та гайдамацький рухи. Здійснює аналіз культурного та і духовного життя.
ТЕМА 12. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ НАПРИКІНЦІ XVIII - В ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XIX СТ.	Аналізує адміністративно-територіальний поділ українських земель у складі Російської імперії. Українське національне відродження: початок, періоди та особливості. Характеризує діяльність Кирило-Мефодіївського братства.
ТЕМА 13. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ АВСТРИЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ НАПРИКІНЦІ XVIII -	Характеризує особливості адміністративно-територіального поділу західноукраїнських земель. Початок національного відродження. Діяльність «Руської Трійці». Альманах «Русалка Дністровая». Західноєвропейські землі в європейській революції 1848-1849 рр.

В ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XIX СТ. КУЛЬТУРА.	Систематизує процес розвиток освіти, науки, літератури, образотворчого мистецтво, архітектури в зазначений період. «Історія русів».
ТЕМА 14. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XIX СТ.	Характеризує події Кримської війни 1853-1856 рр. На українських землях та поразка Російської імперії. Реформи 1860-1870 рр. І процеси модернізації в Україні. Політика російського царизму щодо України. Розвиток громадського руху. Журнали «Основа», «Громада», «Київська старина». Діяльність «Південно-Західного відділу Російського географічного товариства» (1873-1776). Братство тарасівців. Національне відродження кримсько-татарського народу.
ТЕМА 15. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ АВСТРО-УГОРЩИНИ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XIX СТ. КУЛЬТУРА.	Аналізує політику австрійського уряду щодо західноукраїнських земель. Діяльність культурноосвітнього товариства «Просвіта». Українські видання «Правда», «Діло», «Записки наукового товариства імені Шевченка». Політизація українського національного руху та утворення перших політичних партій. Виокремлює особливості піднесення української культури. Розвиток освіти, науки, літератури, музичного, образотворчого, театрального мистецтва.
ТЕМА 16. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ 1900-1914 РР.	Оцінює особливості утворення монополістичних об'єднань в Україні. Земельна реформа Петра Столипіна та її вплив на Україну. Консолідація української нації. Створення політичних партій Наддніпрянщини. Події революції 1905-1907 рр. в Україні.
ТЕМА 17. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ АВСТРО-УГОРЩИНИ 1900-1914 РР.	Здійснює аналіз становлення промисловості та сільського господарства. Радикалізація українського політичного руху. Вплив УГКЦ на формування національної свідомості західноукраїнських земель.
ТЕМА 18. УКРАЇНА В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ.	Дає власну оцінку становища України в геополітичних планах країн Антанти і центральних держав. Головна українська рада. Союз визволення України. Загальна українська рада. Воєнні дії на території України у 1914-1917 рр. Українські січові стрільці. Політика Російської імперії та Австро-Угорщини на українських землях у 1914-1917 рр.
ТЕМА 19. ПОЧАТОК УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.	Аналізує революційні події в Україні в 1917 - на початку 1918 рр. Українізація армії. Універсали УЦР. Відносини УЦР з тимчасовим урядом та більшовицькою Росією. Проголошення УНР. Бій біля станції Крути. Події 1917 р. в Криму. Проголошення незалежності УНР. Окупація більшовицькою Росією України. Берестейський мирний договір. Вигнання більшовиків з території УНР. Похід Петра Болбочана на Крим. Конституція УНР.
ТЕМА 20. РОЗГОРТАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ. БОРОТЬБА ЗА ВІДНОВЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ.	Дає оцінку гетьманського перевороту. Українська держава. ЗУНР. Акт Злуки УНР та ЗУНР. Українсько-польська війна 1918-1919 рр. Аналізує діяльність директорія УНР. Друга війна більшовицької Росії з УНР. Більшовицький режим в УНР.

	Конституція УСРР 1919 р. Політика воєнного комунізму. Військова інтервенція Антанти на півдні України. Денікінський режим в Україні. Перший зимовий похід. Варшавська угода між УНР та Польщею. Польсько-радянська війна на території України. Другий зимовий похід армії УНР. Культура та духовність.
ТЕМА 21. ВСТАНОВЛЕННЯ КОМУНІСТИЧНОГО ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ В УКРАЇНІ.	Аналізує джерела голоду у південних губерніях УСРР. Неп в УСРР. Вхідження УСРР до складу СРСР. Утворення Кримської АСРР. Молдавська АСРР. Суспільно-політичне життя. Ліквідація багатопартійності. Політика коренізації/українізації в УСРР. Виокремлює наслідки згорання непу і перехід до директивної економіки. Індустріалізація. Культура. Духовне життя.
ТЕМА 22. УТВЕРДЖЕННЯ БІЛЬШОВИЦЬКОГО ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ В УКРАЇНІ.	Порівнює причини, особливості форсованої індустріалізації та насильницької колективізації. Примусові хлібзаготівлі. Опір селянства. Аналізує причини, масштаби і наслідки Голодомору 1932-1933 рр.- геноцид Українського народу. Політичні процеси 1920-х- 1930-х рр. Згорання українізації. Національно-демографічні зміни. Розстріляне відродження.
ТЕМА 23. ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У МІЖНАРОДНИЙ ПЕРІОД.	Здійснює характеристику правового статусу українських земель у складі Польщі. Національна політика та міжнародні відносини. Українська військова організація та ОУН. Порівнює становище українських земель у складі Румунії, Чехословаччини. Правовий статус Закарпаття. Карпатська Україна. Карпатська Січ. Культура та духовність. Політичне та культурне життя.
ТЕМА 24. УКРАЇНА В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ,	Співставляє значення українського питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Здійснює характеристику радянсько-німецьких договорів 1939р. Початок Другої світової війни. Радянізація. Масові політичні репресії 1939-1940-х рр. Початок німецько-радянської війни. Бойові дії в 1941-1942 рр. Злочини комуністичного тоталітарного режиму. Окупація України військами Німеччини та її союзниками. З'ясовує причини «Нового порядку», масового знищення населення. Голокосту. Український визвольний рух. Аналізує проголошення Акту відновлення Української Держави. Українська Повстанська Армія. Радянський партизанський рух. Бойові дії 1942- 1943 рр. Вигнання німецьких військ з території України. Внесок українського народу в перемогу над нацизмом. Ціна війни.
ТЕМА 25. УКРАЇНА В ПЕРШІ ПОВОЄННІ РОКИ.	Обгрунтовує значення України, як співзасновниці ООН. Посилення радянізації та репресій у західних областях УРСР. Український визвольний рух 1944-1950-х рр. Масові депортації (1944-1946 рр.). Операція «Вісла» і «Захід».

	Масовий голод 1946-1947 рр. Ідеологічні кампанії. «Чистки» творчої інтелігенції. Культура і духовність.
ТЕМА 26. УКРАЇНА В УМОВАХ ДЕСТАЛІНІЗАЦІЇ.	Характеризує причини та значення XX з'їзду КПРС. Десталінізація, лібералізація суспільного життя. Зміни адміністративно-територіального устрою: входження Кримської області до складу УРСР. Дає оцінку діяльності «Шістдесятництва». Культура і духовність.
ТЕМА 27. УКРАЇНА В ПЕРІОД ЗАГОСТРЕННЯ КРИЗИ РАДЯНСЬКОЇ СИСТЕМИ.	Аналізує Конституцію УРСР 1978 р. Економічну ситуацію в УРСР. Особливості дисидентського руху, течії, форми і методи боротьби. Підсумовує значення кримсько-татарського національного руху. Характеризує культуру і духовне життя.
ТЕМА 28. ВІДНОВЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ.	Учень характеризує початок перебудови в УРСР. Дає оцінку економічного розвитку УРСР. Знає та деталізує вибори до Верховної Ради УРСР і місцевих рад 1990 р. Декларацію про державний суверенітет України. Надає оцінку подіям Революції на Граніті. Створення АРК. Особливостей державного перевороту в СРСР у серпні 1991 р. Акт проголошення незалежності України. Референдум і вибори президента України 1 грудня 1991 р. Розпад СРСР. Міжнародне визнання України.
ТЕМА 29. СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ ЯК НЕЗАЛЕЖНОЇ ДЕРЖАВИ.	Учень знає основні дати та події періоду. Характеризує державотворчі процеси в незалежній Україні. Повернення кримських татар на батьківщину. Статус Криму. Суспільно-політичне життя. Особливості формування багатопартійності. Надає історичну оцінку прийняття Конституції України. Економічне становище України в 1991-1998 рр. та в 1998-2004 рр. Особливості запровадження гривні. Демографічні та міграційні процеси. Характеризує початок інтеграції в європейський та світовий простір. Особливості політичної розбудови українського суспільства. Дає оцінку подіям 2000-х рр. Помаранчевої революції. Становищу України в системі міжнародних відносин. Культурним та духовним процесам періоду становлення незалежності.
Тема 30. ТВОРЕННЯ НОВОЇ УКРАЇНИ.	Учень аналізує суспільно-політичне життя України в 2005-2013 рр. Авторитарний режим В. Януковича. Дає оцінку Революції Гідності. Небесна Сотня. Анексія Росією Криму. Агресія Росії проти України. Російсько-українська війна. Добровольчі батальйони. Волонтерський рух. Реакція світової спільноти. Спроби мирного врегулювання. Порівнює соціально-економічний розвиток України до і після 2014 року. Євроінтеграційний поступ України: Угода про

	асоціацію між Україною та ЄС. Режим безвізового в'їзду в країни ЄС для громадян України. Характеризує особливості розвитку культури і духовного життя.
--	--

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Власов В. С., Кульчицький С. В., Панарін О.Є. Історія України. Рівень стандарту: підруч. для 11 кл. закл. загал. серед. освіти – Київ: «Літера ЛТД», 2024. – 320 с.
2. Гісем О. В., Мартинюк О. О., Сирцова О.М., Галімов А.А., Історія України. Рівень стандарту: підруч. для 11 клас, Харків: Вид-во «Ранок», 2024. – 320 с.
3. Земерова Т. Таблиці та схеми / Тетяна Земерова. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2020. – 448 с.
4. Кульчицький С. В., Власов В. С., Панарін О. С. Історія України. Довідник для абітурієнтів та школярів. Повний курс підготовки для вступу до закладів вищої освіти / Станіслав Кульчицький, Віталій Власов, Олександр Панарін. – Вид-во: Літера ЛТД, 2020. – 528 с.
5. Мудрий М. М. Історія: Україна і світ. Інтегрований курс, рівень стандарту: підруч. для 10-го кл. загал. серед. освіти / М. М. Мудрий, О. Г. Аркуша. – Київ: Генеза, 2019. – 288 с.
6. Мудрий М. М. Історія: Україна і світ. Інтегрований курс, рівень стандарту: підруч. для 11-го кл. загал. серед. освіти / Мар'ян Мудрий, Олена Аркуша. – Київ: Генеза, 2019. – 304 с.
7. Уривалкін О.М. Довідник з історії України. Том 1. З найдавніших часів і до кінця ХІХ століття. 2020.-426с.
8. Уривалкін О.М., Книга Довідник з історії України. Том 2. З початку ХХ століття й до сьогодення. 2020.-442с.
9. Г.Хлібовська, М.Крижановська, О.Наумчик Історія України. 10 клас, Рівень стандарту. Тернопіль: Вид-во «Астон», 2023.-284с.
10. Г.Хлібовська, М.Крижановська, О.Наумчик Історія України. 11 клас, Рівень стандарту. Тернопіль: Вид-во «Астон», 2024.-319с.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумкова оцінка за співбесіду з історії України оцінюється за 25-бальною шкалою

Критерії оцінювання з історії України

До навчальних досягнень абітурієнтів з історії України, які підлягають оцінюванню, належать завдання, що складається із завдань чотирьох форм: завдань з вибором однієї правильної відповіді, завдань на встановлення відповідності («логічні пари»), завдань на встановлення правильної послідовності та завдань з вибором трьох правильних відповідей із семи запропонованих варіантів відповідей.

- **Завдання з вибором однієї правильної відповіді.** Завдання складається з основи та чотирьох варіантів відповіді, з яких лише один правильний;

- **Завдання на встановлення відповідності («логічні пари»).** Завдання складається з основи та двох стовпчиків інформації, позначених цифрами (ліворуч) і буквами (праворуч). Виконання завдання передбачає встановлення відповідності (утворення «логічних пар») між інформацією, позначеною цифрами та буквами;

- **Завдання на встановлення правильної послідовності.** Завдання складається з основи та переліку подій (явищ, фактів, процесів тощо), позначених буквами, які потрібно розташувати в правильній послідовності, де перша подія має відповідати цифрі 1, друга – цифрі 2, третя – цифрі 3, четверта – цифрі 4.

- **Завдання з вибором трьох правильних відповідей із семи запропонованих варіантів відповідей.** Завдання складається з основи та семи варіантів відповіді, позначених цифрами, серед яких лише три правильні.

Описана вище схема нарахування балів за роботу зведена до таблиці 1:

Таблиця 1

Номери завдань	Кількість балів	Усього
1.1 – 1.4	по 1 бали	4 бали
2	по 2 бали за кожну правильну відповідь	8 балів
3	по 1 балу за кожну правильну відповідь	4 бали
4	по 3 бали за кожну правильну відповідь	9 балів
Усього балів		25 балів

Програма передбачає перевірку знань про основні політичні, соціально-економічні, культурні події, явища та процеси минулого, діяльність видатних історичних діячів, а також сформованості в учнів загальнопредметних історичних умінь.

Оцінювання відповідей абітурієнта здійснюється за такою шкалою:

23-25 балів (Високий рівень) – вступник виявляє системні знання з історії, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійно аналізує історичні явища і процеси, виявляє особисту позицію щодо них; використовує знання з інших предметів для виконання ускладнених завдань; знаходить та використовує додаткові джерела інформації для виконання навчального завдання; уміє виокремити проблему і визначити шляхи її розв'язання, приймати рішення, аргументувати власне ставлення до різних поглядів на об'єкт вивчення, бере участь у дискусіях, вирішенні проблемних питань, наводить правильний узагальнюючий висновок.

19-22 балів (Достатній рівень) – вступник виявляє системні знання з історії, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійно аналізує історичні явища і процеси, виявляє особисту позицію щодо них; використовує знання з інших предметів для виконання ускладнених завдань; знаходить та використовує додаткові джерела інформації для виконання навчального завдання; уміє виокремити проблему і визначити шляхи її розв'язання, приймати рішення, аргументувати власне ставлення до різних поглядів на об'єкт вивчення, бере участь у дискусіях, вирішенні проблемних питань, наводить правильний висновок.

16-18 балів (Середній рівень) – не повна відповідь (але не менш 60% потрібної інформації) з незначними неточностями та помилками у формулюванні. Вступник самостійно відтворює основну частину навчального матеріалу, використовуючи необхідну термінологію; розкриває суть історичних понять, допускаючи у відповідях неточності; за визначеними ознаками порівнює історичні об'єкти та процеси; виконує прості історичні дослідження та описує їх результати, не наведено правильний узагальнюючий висновок

Менше 15 балів (Початковий рівень) – незадовільна відповідь (менше 60% потрібної інформації). Відповідь не має логічної завершеності відсутні приклади, некоректно вживані терміни, не всі поняття розкрито, не приведено правильний узагальнюючий аналіз.

5. ЗРАЗОК ЗАВДАНЬ ДЛЯ ВСТУПНОЇ СПІВБЕСІДИ

1.Завдання має чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний:

1.1.Вільгельм фон Габсбург Лотрінген – австрійський архієпископ, полковник армії УНР, поет. Під яким псевдонімом він відомий як полковник Українських січових стрільців (УСС)?

- А) Олесь Тихий;
- Б) Віктор Грім;
- В) Тарас Чупринка;
- Г) Василь Вишиваний

1.2. Залізні знаряддя праці та зброю на українських землях першими почали виготовляти племена:

- А) скіфів;
- Б) сарматів;
- В) трипільців;
- Г) кіммерійців.

1.3.Набіги на Русь-Україну (Київську державу) яких кочовиків припинено завдяки перемозі великого київського князя Ярослава Мудрого?

- А) половців;
- Б) монголів;
- В) хозарів;
- Г) печенігів.

1.4.Перенесення столиці УСРР з Харкова до Києва відбулося:

- А) 1921 р.
- Б) 1925 р.
- В) 1934 р.
- Г) 1937 р.

2.У завданні до кожного з чотирьох рядків інформації позначених цифрами доберіть один правильний на Вашу думку, варіант позначений буквою:

1. Суцільна колективізація;
2. Масові репресії;
3. Культурна революція;
4. Форсована індустріалізація.

- А) Ліквідація індивідуального селянського господарств ;
- Б) Домінування промислового виробництва над сільськогосподарським;
- В) Нав'язування суспільству комуністичної ідеології;
- Г) Ліквідація багатопартійності;
- Д) Насадження в суспільстві атмосфери страху.

3.Установіть послідовність відображених в уривках документів подій на західноукраїнських землях у міжвоєнний період:

- А) «Вирок прозвучав доволі трагічно: Бандеру, Лебеда і Карпинця засуджено до смертної кари...але згідно з амністією смертну кару замінено на довічне

ув'язнення...Підсудні вислухали вирок спокійно, а Бандера та Лебідь вигукнули : «Хай живе Україна!»...»

Б) «Від нинішнього дня весь український національний табір виступає як одна цілісність, стає в одній оборонній і бойовій лаві, в одній суцільній фаланзі під назвою УНДО...»

В) Громадяни! Українці-Українки! Пам'ятайте, щ 12 лютого Ви берете свій перший сойм! На чолі кандидатів стоять: батько прем'єр отець, Августин Волошин та міністр Юліян Ревай...»

Г) «У селі Копилів Сокальського повіту Львівського воєводства знищено приміщення читальні, подерто бібліотечні книжки й портрети Шевченка та Франка. Після знищення читальні вишикувано людей перед читальною і змушено їх кричати: «Хай живе Пiлсудський!»...»

4.Виберіть з семи варіантів відповіді три, що є правильні на Вашу думку:
Що було характерним для сільського господарства в УРСР в період перших повоєнних років?

1. Запровадження перших орендних відносин на селі;
2. Колективізація в західних областях України;
3. Створення владою масового штучного голоду;
4. Суттєве збільшення розмірів присадибних ділянок колгоспників;
5. Відновлення репресивної політики щодо селянства;
6. Упровадження системи закупівель сільськогосподарської продукції;
7. Насичення колгоспів різноманітною сільськогосподарською технікою.